

LBRIS

We know
books

DRAGOȘ C. COSTACHE

AUR, SMIRNĂ ȘI TĂMÂIE

R O M A N

Seria Popova & Popescu
Volumul 3

© Tritonic pentru prezenta ediție.

București – 2026

CUPRINS

Partea I: **Aur, smirnă și tămâie**

PROLOG / 10

UNU / 16

DOI / 37

TREI / 59

Partea a II-a: **Mila Domnului să fie**

PATRU / 88

CINCI / 117

ȘASE / 144

Partea a III-a: **Mila Lui cu lumea toată**

ȘAPTE / 175

OPT / 195

NOUĂ / 222

Partea a IV-a: **Și până-n vecie**

ZECE / 254

UNSPREZECE / 276

DOISPREZECE / 303

TREISPREZECE / 322

EPILOG / 331

BONUS / 337

MULȚUMIRI / 350

LBRIS

We know
books

PARTEA I:
AUR, SMIRNĂ
ȘI TĂMÂIE

PROLOG

*Cinci ani de chaos, cinci ani de moarte, foame și război.
Cinci ani de priviri îngrijorate peste umăr și peste apă.
Cinci ani cu explozii la orizont și bărci străine traversând
noaptea limanul. Cinci ani de frică și de pace. Și după cinci
ani nenorociți, moartea s-a întors la vest de Nistru, cu flăcări
și cu scrum.*

Nicu Stănescu își duse batista la gură, înăbușind un val de greață. Erau zece cadavre. Nu unul, nu cinci, zece. O grupă de luptă. Și toți erau arși, scrum. Arși de vii, pe malul apei. Nici în timpul războiului nu văzuse așa ceva.

– Aici era. Așa găsit! repetă Yurii, contrabandistul, într-o română stricată. Nu părea afectat deloc de scenă. Poate pentru că o văzuse mai devreme, poate pentru că văzuse mai rău de partea cealaltă a apei. Își dădu batista de la gură și se răsti la bărbat.

– Așa găsit... Mă, tu mă ici pe mine de prost? Sunt zece kilometri d-aici la Cetatea Albă, trei pân' la Șaba-Târg și n-a văzut nimeni, n-a *auzit* zece oameni arși de vii?

– Ni! Eu văzut, eu găsit. Așa găsit! *Trupi! Spaleni!* Ars tot! repetă bărbatul, pufăind din pipă.

N-avea de ce să mintă. Îl știa pe Yurii, îl știa poate prea bine. Se ajutaseră reciproc de-a lungul vremii, ca să țină șandramaua asta de plasă într-o singură bucată. Când venise Stănescu prima dată la Cetatea Albă, în anii tumultuoși de imediat după război, totul era pustiu, la fel de scrum precum cadavrele. Armata împinsese inamicul dincolo de Nistru

și se lăsase ca un roi de lăcuste peste regiune. Haholii¹, *ucrainenii* din regiune, erau pentru fanteristul român unul și același lucru cu soldatul muscaliu care-l împușcase până deunăzi. Localnicii primiseră timizi Armata Română cu pâine și sare și se treziseră recompensați cu jafuri, crime și violuri. Limanul Nistrului fusese deja pustiit, o dată de filoxeră, apoi de război, apoi de gripa americană și, într-un final, tăbărâseră asupra-i douăzeci de mii de soldați români beți, puși pe furt și răzbunare.

Când sosise Stănescu cu compania de jandarmi să facă reorganizarea, singurul motiv pentru care mai trăiau oameni în toată regiunea erau contrabandiștii ca Yurii. Dacă nu aducea bătrânul grâu din Odesa și conserve din Sulina pe sub nasul armatei, Stănescu ar fi ajuns prefect peste un pustiu. Se apropie doi pași mai în față și mirosul dulceag de carne arsă îl pocni din nou. Duse îngreșat batista la nas.

– Mahnovșeni? întrebă polițistul. De la Odesa?

Yurii ridică din umeri și pufăi în continuare din pipa sa. Era bătrân și rotofei, genul de bărbat care ar trebui să-și petreacă serile cu nepoții pe genunchi, nu să identifice la asfințit rămășițe carbonizate pentru Poliția Română. Pentru un *prefect* de poliție. Stănescu privi lung spre contrabandist. Venise la el direct, sigur știa mai mult decât zicea.

Îl luă pe bărbat de după umăr și pași peste mica dună de nisip înapoi spre automașină.

– Yurii, noi ne știm de ceva vreme, da?

– Cinci ani, răspunse mormăind bătrânul.

– De-aia ai venit la mine, Yurii? În loc să mergi la plutonier la Șaba?

– Da! răspunse clar contrabandistul. Plutonier

¹ Termen utilizat istoric pentru ucrainenii, astăzi folosit doar în sens peiorativ, considerat rasist.

nu înțelege. *Vin mene vinovatit!* Înțelegi Nikolai? Mine vinovațit?

– Înțeleg. Ce nu-nțeleg e cum să nu vadă nimeni nimic.

Yurii ridică din nou din umeri, apoi arată în jur, subliniind pustietatea.

– Noapte. Nimeni!

– E, las', că din pustietatea asta mănânci tu o pâine.

Yurii nu înțelese sau se făcu că nu înțelege. Stănescu dădu din cap și continuă:

– E foc, se vede noaptea de departe!

Yurii se opri și dădu din cap la rândul său. Apoi zise pe un ton jos, dar serios:

– *Ni*. Nu foc ăsta. *Dim. Babato dimu*. Fum!

Un frison rece îi urcă prefectului Stănescu pe șira spinării. Îl privi pe bătrânul contrabandist și grăi, șoptit.

– Cum adică, focul ăsta? Ce fel de foc?

Bătrânul răspunse, cu un singur cuvânt, atât de hulit de fiecare soldat.

– *Flammenwerfer*.

Era noapte de mult când Stănescu ajunsese înapoi acasă. Fusesse o zi grea, dar somnul îl ocolea în continuare, lăsându-l să-și admire pereții casei ore în șir. Deși, ca prefect de poliție, comisarul-șef al Cetății Albe se califica pentru o locuință de serviciu într-una din cele două clădiri moderne, de beton, construite pentru noua administrație românească în umbra cetății, Stănescu prefera să locuiască singur. De aceea își cumpărase o casă simplă, undeva la marginea orașului. Orașului, da. Pentru că, în acte, Cetatea Albă era o veritabilă urbe, chit că în realitate era, în cel mai bun caz, un sat cu gară, dacă nu chiar o gară cu câteva case-n jur.

Asta însă nu-l deranja pe Stănescu, pentru că, până la urmă, de-aia venise aici, ca să scape de orașe.

Nu mai suportase, după război, Bucureștiul. Nu doar aglomerația, mizeria și chaosul, cu asta se obișnuise în timp, astea veneau la pachet cu meseria. Îi pusese însă capac *nedreptatea*, felul mizer în care bogații, văduviți de vilele lor din nord, bombardate de nemți și jefuite de săraci, colonizaseră cartierele din sud, sub încurajarea tacită a poliției. Străzi întregi de mahala transformate în alei boeme de *centre-ville*. Curți de meșteșugari cu patru-cinci case demolate pentru un *batiment chic*, acrisit, cu grădină în mijloc. Și, cu clientela nouă, apăruseră *pretenții* noi de la sticleți. Pretenții de *asanare* a zonelor, de curățare a *indezirabililor*. Nicu nu se făcuse polițist ca să fugărească orfanii de război prin mahalale, în căutarea ceasului furat de la un Cantacuzino sau altul, în circumstanțe care mai bine rămăneau nespuse. Nu se făcuse polițist nici ca să bată sindicaliști morți de foame, spre beneficiul unui Malaxa sau Waldemann – o parte din ce în ce mai semnificativă a meseriei, după cum se mișcau lucrurile. Așa că-și strânsese catrafusele de la Circa 11 și luase prima repartitie care-i picase sub ochi, după război, la capătul lumii. În noile *colonii* ale României, unde viața era mai simplă.

Așa le numise un agitator comunist ce edita o foaie radicală de pe undeva din Pasajul Român. Colonii. De parcă vorbea de Africa. Stănescu nu se simțea ca un *colonist*, nici ca un *erou colonizator*, era doar un curcan obosit care încerca să țină șandramaua în picioare cu ajutorul unui amestec de polițai locali netrebnici ce-l urau și agenți detașați de prin Oltenia sau Moldova care i-ar fi furat și șurul din măsele dacă n-avea grijă. Într-o zi bună stătea degeaba. Într-o zi rea trebuia să asculte blestemele vreunei gospodine căruia i se furaseră găinile din curte. Dar altfel, viața era

liniștită, țesutul social se cicatriza după trauma războiului, cu stăpânire nouă și probleme vechi.

Și acum treaba asta. Zece morți, de peste râu, arși cu un aruncător de flăcări. Războiul se întorsese brusc peste el, ca un coșmar. Sigur, peste liman, dincolo de Nistru, nici nu se terminase vreodată. Ruși, ucraineni și cazaci de toate culorile politice ale curcubeului se omorau între ei de cinci ani, într-un război fratricid pentru cine urma să îi ia loc țarului pe tronul rus. Și fiecare popor european avea câte un favorit, către care curgeau arme și finanțe cu nemiluita. Până și anarhiștii lui Mahno, sovieții liberi, fortificați între Nistru și Nipru, luptau acum spre Don cu elan nou, finanțați din umbră de cine știe ce cap încoronat obscur. Doamne ferește să se verse tot tăvălugul rus peste *colonia* lui.

Cine stătea în calea războiului? Un escadron de roșiori încartiruți la Achembet, mai mult beți sau în permisie... și efectivele de poliție și jandarmerie. Efective care, de ani de zile, făcuseră tot posibilul să nu aibă nimic de-a face cu revoluționarii de peste râu. Bărți traversau limanul noaptea, camioane și căruțe acoperite veneau dinspre Ismail și se făceau cu toții că plouă, jucau șefii de post canastă cu trupeții de ziceai că ești în salon la Jockey Club, nu pe frontieră.

Acum nimeni nu mai putea să ignore situația. Trimisese deja telegramă la București, înștiințându-i de descoperire. Nu își adăugase bănuielele private și ce aflase în ultimele ore. Păstrase tot pentru raportul final, după ce o să facă... arestul. Un arest dureros. Pentru el personal, mai presus de oraș, de raion, de tot restul. Dar pentru asta trebuia să fie sigur... Le spusese agenților să fie gata a doua zi, dar atât. Nimic mai mult. Nu-și dorea să cauzeze scandal, panică, între oamenii ăștia, oamenii lui acum. Își făcuse o viață aici, prieteni, mergea la biserică și acum urma să scuture plopul

de puf. Nu poți acuza așa, una-două un om de zece crime. Mai ales nu...

O bătaie la ușă, în miez de noapte. Stănescu tresări și duse mâna la pistolul de pe noptieră. Se ridică din pat și aprinse lampa. O altă bătaie, apoi încă două. Cineva era afară, nu-i juca mintea feste. Stănescu își luă carnetul de pe măsuta de scris și îl ascunse în spatele camerei, sub scândura slăbită special pentru ocazii ca asta. Apoi, cu arma într-o mână și opaițul în cealaltă, înaintă spre ușa de la intrare. Trase cocoșul revolverului în același timp și ritm cu zăvorul, apoi crăpă ușa.

O formă, un om, acoperit din cap până-n picioare, cu o pălărie largă, pescărească ce-i atârna peste trăsături. Un frison îi urcă pe șira spinării. Imposibil să-ți dai seama cine era, conturat așa de penumbră. Așteptă cu degetul pe trăgaci ca ochii să i se obișnuiască cu întunericul. O clipă de tensiune maximă... Apoi, realizarea. Eliberarea de sub povara fricii. Un zâmbet timid.

– Ah! Tu erai, zise prefectul, relaxându-se instant. Deschise ușa și lăsă arma în jos, paralel cu trupul. Era în siguranță.

Zise, un pic mai calm:

– M-am speriat, nu știam cine vine n...

Nu apucă să-și termine ideea. Cu o viteză aproape inumană, un tăiș îi creștă adânc gâtul. Stănescu privi șocat, scăpă opaițul, încercă să ridice arma, dar lama lovi din nou, retezându-i tendoanele degetelor. Scăpă arma și se poticni înapoi, cu mâinile la gât. Se prăbuși pe jos, în cămăruța meschină din mica sa casă de la marginea unui oraș uitat de lume. Întunericul se strânse în jurul său ca un lăț, dar nu destul de repede, nu înainte să-și vadă dușmanul, să vadă cum fața ucigașului său *se schimbă*. Nicu Stănescu șopti o rugăciune în van, își dădu duhul cu *Tatăl Nostru* pe buze.

UNU

Milia Popova își luă poziția de-a dreapta ușii și îi făcu scurt semn cu capul lui Popescu să treacă în partea stângă. Comisarul încuviință din cap și se lipi de perete, trăgând ușor cu ochiul prin geamul sablat al ușii. În spatele sticlei se puteau vedea forme mișcându-se. Popescu se trase înapoi după tocul ușii și privi în direcția Miliei cu o figură deznădăjduită.

Milia închise ochii și își folosi simțurile ezoterice. Simțea tensiunea, furia, nemulțumirea bărbaților de dincolo de ușă. Simțea nepăsarea șefului ce controla din umbră întregul București. El era ținta, acolo trebuiau să ajungă. Singuri, Comisarul-șef Nekifor se spălase pe mâini de ei, ca Pilat din Pont – *Sunteți pe cont propriu, Popeștilor.*

Știau amândoi că mai devreme sau mai târziu era inevitabil să ajungă aici. Scăpaseră de prea multe ori întregi din situații disperate. Lupta de la Ateneu, apoi evenimentele de Crăciun... Norocul trebuia să li se termine undeva. Milia se uită în jur. Coridorul era pustiu, întunecat la un capăt, baricadat la celălalt, clădirea o victimă veche a bombardamentelor imperiale din timpul războiului. Măcar nu avea cine să-i vadă din spate. Se puteau concentra pe plan.

Pentru că măcar aveau un plan, și, pentru prima dată de multă vreme, era planul lui Popescu. Și nu era unul foarte prost, în condițiile date, în care nu știau mai nimic din ce-i aștepta înăuntru. Ideea era să intre amândoi pe ușă aproape sincron, cu comisarul în față, mai solid, absorbind primele

atacuri, în timp ce Milia se poziționa în flanc, acoperindu-l pe Popescu pe cât posibil. Poate nu scăpau amândoi, dar măcar puteau spune că au încercat, că nu s-au predat din start, că au luptat până la capă...

Ușa se deschise și un bărbat uscățiv, cu o figură ce aducea a mască de tragedie greacă, ieși în prag. Privi un pic surprins spre cei doi sticleți de Sevastopol, poziționați de o parte și cealaltă a ușii.

– Haideți, domnul prefect vă poate primi acum.

Generalul Herakles Nicoleanu, prefectul Poliției Capitalei, era un bărbat sever, grizonant, cu trăsături cizelate din granit, frunte înaltă, nas rotund și o mustață mare, stufoasă, care-i acapara fața. Într-un fel, Nicoleanu era Doctorul Jekyll pentru Mister Hyde-ul care era Popescu. Păreau veri îndepărtați, peste veacuri – militarul de carieră din secolul XX și clăcașul medieval ridicat în oaste împotriva turcilor. Erau cam de aceeași vârstă, Popescu mai tânăr cu cel puțin jumătate de deceniu, dar proporțiile rubensiene și chelia îl făceau să pară tatăl generalului. Ambii își serviseră patria în timpul Marelui Război, Nicoleanu ca ofițer de informații, Popescu ca pedestraș de tranșee. Și mai era bineînțeles, mustața.

Mustața prefectului era impresionantă, arcuită și cerată, o operă de artă care-i dădea o doză de prestigiu. Mustața lui Popescu arăta ca un guzgan prins de potop – ba chiar o nutrie –, care-i masca buzele, nasul, uneori aproape și ochii.

Dincolo de fizic, temperamentul îi separa pe cei doi. Popescu era... Popescu, o furtună ușor alcoolizată care se abătea periodic asupra celor ce-i tăiau calea, celor pe care-i considera *ticăloși*. Un bun profesionist, din nefericire pentru superiori, dar o ființă execrabilă. Herakles Nicolăanu era opusul – un bărbat calm, un veritabil gentilom, dar unul fără prea multe conflicte morale. Înăbușise în sânge două